

er nødvendigt, for at bringe en Fællesforfatning tilveie, og det maae vi give den. Den ærede Premierminister meente, at en moralsk Nødvendighed var det Samme som en politisk Nødvendighed, men det er ikke Tilfældet. Den moralske Nødvendighed er det Baaud, som hviler paa den Mand, der har en Rettighed, men den politiske Nødvendighed er det Skul, hvori Den indsvøber sig, som vil borttage en Rettighed; der er Forskjellen. Vi skulle villigt indrømme, hvad vi skulde Kronen, men vi skulle ikke række Haand til, at man i Kronens Navn fratager os de Rettigheder, der engang ere indrømmede os. Ogsaa efter Grundlovens Givelse ere fornnyede Tilfagn udgangne til vore Medborgere i Slesvig; dengang den danske Hær rykkede ud over Slesvigs Grændse til den endelige Kamp, blev det tilfagt dem, at der skulde gjøres Alt, hvad der stod i Kronens Magt for at fyldestgjøre de Tilfagn, som eengang vare givne dem, og iblandt disse Tilfagn var ogsaa det, at de med os skulde deeltage i de videre Forhandlinger om en Fællesforfatning, og ogsaa dette er et Baaud, som bør holde os tilbage fra at bortgive al Indskydelse paa Fællesforfatningens Tilblivelse. Den ærede Premierminister har sagt, at vor Stilling her var den samme som det norske Storthings, dengang den svenske Armee efter Norges Afstaaelse til Sverrig var rykket over Grændsen, og Norge var i den Nødvendighed at maatte modificere sin Grundlov. Men hvad gjorde da det norske Storting? Hvorledes blev der forhandlet med det norske Storting? Blev det udelukket fra enhver Indskydelse paa denne Sag? Nei! Det forhandlede med den nye Konge, med det svenske Folks Repræsentanter, og efter Overenskomst med dem blev den nye Forfatning vedtagen. Dengang Norge blev forenet med Sverrig, skeete det med det Tilfagn, at det var „under Overholdelse af dets Grundlov med de i Anledning af denne Forening nødvendige Forandringer, men Forandringerne bleve tagne ved fri Beslutning af det norske Storting, efter udførlige og omstændelige Forhandlinger, under hvilke man kjendte det nye Forhold, hvori man indtraadte. Vi kunne dog vel ikke her have mindre Ret end det norske Folk havde; dengang Norge var afstaaet til

Sverrig. Dengang vi væbnede os for at rykke ind i Slesvig, da tilstaaer jeg, at det for mig var overmaade tvivlsomt, om Seiren vilde følge vore Faner, jeg havde ikke noget fast Haab om, hvorledes Udsaldet vilde blive, men, sæt, at Udsaldet var blevet anderledes, sæt, at de fjendtlige Tropper vare komne hertil, at de havde staaet her for vore Porte, vilde man da have nægtet det danske Folks Repræsentanter en Forhandling om, hvad der for Fremtiden skulde være Lov og Ret her i Landet angaaende de vigtigste Statsforhold? Jeg er overbevist om, at man under saadanne Forhold ikke vilde have fremsat saa store Fordringer som dem, der nu stilles her til os, i denne Retning.

Det har ikke været min Mening med det Forslag, jeg har tilladt mig at stille, at indrømme det Samme, som Regeringens Forslag til § 5 indeholder, at indrømme en Ret til at octroiere Fællesforfatningen. Jeg lod mig afholde derfra, ingenlunde af Mistillid til det Ministerium, for hvilket den høitærede Premierminister staaer i Spidsen; jeg troer ganske sikkert, at hvis vi kunde faae en Fællesforfatning saaledes, som den høitærede Premierminister selv vilde skrive den, da vilde vi være vel tilfredse med den (Nei!); ja, jeg gjentager, at hvis vi for Diebliffet kunde faae en saadan Fællesforfatning, skreven af Premierministeren selv, saa antager jeg, at det vilde blive en ganske ønskelig Løsning af Forholdene. Men jeg har overhovedet Mistillid til Forsatninger, som saaledes skrives og sættes i Kraft uden Medvirkning fra Folkets Side. Mit Forslag er dog alligevel ikke freikommet ved Regeringens Forslag. Jeg kunde for mit Vedkommende berolige mig med det Resultat, hvortil Fleertallet er kommet. Jeg har vel deltaget i at stille et Ændringsforslag i denne Henseende, men jeg betragter imidlertid dette Ændringsforslag, for hvilket den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Lagaard) staaer i Spidsen, meest som en Redaction. Der staaer i dette Ændringsforslag et „vedtages“ istedetfor, at der i Fleertallets Forslag staaer „at den danske Rigsdag skal have været bekendt med Fællesforfatningen“; jeg forstaaer dette Sidste paa den samme Maade, som jeg forstaaer hiint „vedtages“.